

Kuczkó Andrea

Könyvtár a körúton – A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár új szolgáltatóhelye

2021. szeptember 1-jén nyitotta meg kapuit a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár (FSZEK) legújabb tagintézménye, a Körúti Könyvtár. Budapest belvárosában, a VI. kerületi Teréz körúton található a szolgáltatóhely, az egyik legforgalmasabb közlekedési útvonal mentén, közel az Oktogonhoz, ezért mindenki számára könnyen megközelíthető. A teljesen új intézmény egy bérház földszintjén helyezkedik el, ahol évtizedekig a Keravill üzlete, majd egy iroda működött. A könyvtár a 21. század kihívásainak és elvárásainak megfelelő módon került megtervezésre és kivitelezésre az előbb említett térben. A korszerű, akadálymentesített könyvtárban önműködő ajtók, lift és mozgáskorlátozottaknak fenntartott WC is található. Már az utcáról vagy akár a villamosról is jól látszik a hatalmas ablakokon keresztül a dizájnelemekkel ellátott, letisztult tér, amely heti ötvenórás nyitvatartással, nyolc munkatárssal várja az olvasókat.

A hétszáz négyzetméter alapterületű intézményhez társalgó és rendezvényterem is tartozik. A földszinten és a galérián található a könyvek, folyóiratok, DVD-k. Az alsó szinten az úgynevezett szórakoztató irodalom és a folyóirat-olvasó sarok, a galérián a szépirodalom és a szakirodalom várja az olvasókat. Szintén a galérián található egy olvasóterem, és ott vannak a tanulóboxok is, valamint az előfizetett adatbázisokat és a könyvtári katalógust elérhetővé tevő számítógépek.

A társalgó a földszinten kapott helyet, ahol az étkezés és az italfogyasztás a kávé-, ital- és ételautomatának köszönhetően biztosított azok számára, akik egész nap a könyvtárban tartózkodnak. Itt található a locker (könyvszekrény) is, ami az előjegyzésben lévő könyvek átvételi pontja. A társalgó szerves része a könyvtár-

nak, azok az olvasók, akik saját eszközön tanulnak online vagy tanár segítségével, ebben a térben foglalnak helyet.

A Körüti Könyvtár rendelkezik egy olyan rendezvényteremmel, mely nem az olvasói térben helyezkedik el, hanem az épület pincszintjén, ezért a nyitvatartási időn kívül is helyet adhat civil kezdeményezéseknek, közösségi programoknak, kamaraszínházi előadásoknak, koncerteknek, kiállításoknak, konferenciáknak. De alkalmas klubjellegű kiscsoportos találkozók, szakkörök számára is.

Az elmúlt öt hónapban több könyvbemutatót, író-olvasó találkozót, zenés irodalmi estet és kiállítást szerveztünk. Vendégünk volt többek között *Dragomán György*, *Szabó T. Anna*, *Nyáry Krisztián*, *Jordán Tamás*, *Lakczi János*, a *Budapesti Fesztiválzeneke*ar több zenésze. A rendezvényterem kitűnő hangtechnikával és projektorral van felszerelve, és nagyon jó akusztikával rendelkezik. A professzionális eszközök segítségével igazán színvonalas programok megrendezésére van lehetőségünk.

Korszerű könyvtári enteriőr

A Körüti Könyvtár jogutódja a 2018-ban megszűnt Andrassy úti könyvtárnak és a 2021 júliusában bezárt Kertész utcai könyvtárnak. Az új szolgáltatóhely alapállománya a korábbi gyűjteményekre épül, kellő válogatással.

Jelenleg 26 331 darab dokumentum található a könyvtárban, de az új beszerzéseknek köszönhetően ez a szám folyamatosan emelkedik.

Az elavult, korszerűtlen könyvek leselejtezésével lehetőség nyílt új szakirodalmi művek vásárlására. A megrendelt könyvek összetétele is megváltozott, szélesebb

körben vásárolunk szakirodalmat. Nagyobb hangsúlyt kaptak a társadalomtudományhoz tartozó könyvek, bővítjük az idegen nyelvi állományt, az útikönyveket és a helytörténeti könyvek kínálatát is. Folyamatosan figyeljük az olvasói igényeket, ezek alapján desiderata-jegyzéket készítünk, és lehetőség szerint a könyvek beszerzésre kerülnek.

Számítottunk külföldi olvasókra, ezért már szeptembertől két angol nyelvű lap (egy napilap és egy heti lap) jár a könyvtárba.

A külföldi olvasók könyvtárhasználati szokásait tapasztalva változtattunk beszerzési politikánkon. Nyelvkönyveink, szótáraink megújultak, és eddig a könyvtár kínálatában nem létező nyelvekből (olasz, spanyol) is vásároltunk nyelvkönyveket. Megkezdődött a külföldieknek szóló magyar nyelvkönyvek és a kétnyelvű szépirodalmi művek beszerzése is. A későbbiekben idegen nyelvű szakkönyvek vásárlását is tervezzük.

A könyveken kívül több mint 500 DVD és 41 féle periodikum, köztük 4 napilap áll az olvasók rendelkezésére.

Könyvtárunkban található dokumentumokat RFID-taggal látjuk el, ami újdonságnak számít a tagkönyvtárak között. Az RFID-tag nélkülözhetetlen az önkiszolgáló kölcsönzőgép és a locker használatához is. A locker a manapság népszerű csomagátvevő pontokhoz hasonlítható automata, amelybe azokat a könyveket helyezzük, melyeket az olvasók előjegyeznek vagy lefoglalnak. A behelyezett könyvről a locker egy hat számjegyből álló kódot küld az olvasónak, aki a kódot beírva átveheti a könyvet. A kölcsönzés az átvétel időpontjában történik.

Tanulóbox a könyvtár galériáján

Öt hónap alatt kétezer-négyszáz fő iratkozott be könyvtárunkba, de a szám folyamatosan emelkedik. Azt tapasztaljuk, hogy más olvasói szokások vannak jelen, mint a jogelőd tagkönyvtárakban voltak. A hozzánk beiratkozók nagy része regisztrált olvasó, akik az éves díj kifizetésével nem jogosultak kölcsönzésre, csak helyben használatra. Ők nagyobb részben külföldi állampolgárok, leginkább felsőoktatási intézményben tanuló diákok, akik napi szinten könyvtárunkban tartózkodnak, és saját számítástechnikai eszközön dolgoznak, tanulnak.

A legnagyobb arányban az aktív dolgozók képviseltetik magukat, a beiratkozott olvasók többsége ebbe a csoportba tartozik, de nem sokkal maradnak el tőlük a nyugdíjas korosztályhoz tartozók sem. Tizennégy év alatti olvasó nincs a könyvtárlátogatók között, de a középiskolás diákok már jelen vannak. Ennek oka, hogy a könyvtár közvetlen közelében található az FSZEK Terézvárosi Gyermekkönyvtár, amely rendkívül jó állománnyal rendelkezik a korosztály számára.

A tervezés időszakában azt vizionáltuk, hogy a Körüti Könyvtár színvonalas könyvtári szolgáltatásokat nyújtó, multifunkciós, kulturális és közösségi találkozóhely lesz, ami egyszerre kínálja a jogelőd könyvtárak korábbi olvasói számára a már megszokott, hagyományos szolgáltatásokat, és új típusúakat is bevezet. Az utóbbiak közé tartozik az önkiszolgáló kölcsönzés és a locker. A kényelmi szolgáltatások közül olvasóink élhetnek a távfizetés, online előjegyzés, könyvek lejáratának online hosszabbítása, adatbázisok távoli elérése lehetőségével, valamint a megnyitást követő hónapban az olvasói igényeknek eleget téve bevezetésre került a bankkártyás fizetés.

Könyvtárunk munkáját a VI. kerületi önkormányzat is támogatja. Hozzájárulásukkal programokat szervezünk és fejlesztjük az állományt. A VII. kerületi önkormányzattal kötött megállapodás értelmében az önkormányzat által telepített utcai könyvszekrényt látjuk el könyvekkel.

Ősszel és már idén is volt olyan egyetemi hallgató, aki nyolcvanórás szakmai gyakorlatát nálunk végezte. Az adott félév elméleti oktatásához kapcsolódva ismerhetik meg a hallgatók a gyakorlatban az olvasószolgálatához tartozó munkafolyamatokat, például a szerzeményezés és az állományvédelem menetét. Hasonló módon a segédkönyvtárosi képzés résztvevőit is szívesen fogadjuk szakmai gyakorlatra. Kedvelt helye lett a könyvtár a középiskolásoknak is, akik a kötelező iskolai közösségi szolgálatot teljesítik nálunk. Ők leginkább az RFID-tag felragasztásában, a könyvgerincen lévő feliratok javításában és a rendezvények előkészítésében vannak segítségünkre. Rövid idő alatt tíz diák segítette eddig munkánkat.

Új bibliotékánk szolgáltatásaival és újdonságaival kapcsolatban számtalan szakmai megkeresés érkezett. Hazai és határon túli könyvtárosok is ellátogattak hozzánk egy-egy szakmai bemutatóra.

A mai világban fontos, hogy lássanak minket, hogy láthatóvá tegyük magunkat. A különböző médiumoknak köszönhetően sokan szereztek tudomást a leen-

dő könyvtárról, az építkezés folyamatáról. Ugyanígy központi helyet foglaltak el a híradásokban a könyvtár nyitásáról szóló tudósítások. A Kossuth Rádió munkatársai novemberben *A hely* című műsor számára készítettek nálunk izgalmas riportot, és folyamatosan közöl rólunk híreket, cikkeket a Terézváros című kerületi lap. (A Kossuth Rádió riportja meghallgatható a következő linken: [https://mediaklikk.hu/kossuth-radio/cikk/2021/11/16/a-hely-konyvtar-a-koruton-budapest/.](https://mediaklikk.hu/kossuth-radio/cikk/2021/11/16/a-hely-konyvtar-a-koruton-budapest/))

A könyvtár galériájára a lépcsővel szemben akadálymentes lift biztosítja a feljutást

Az FSZEK honlapján már a nyitástól kezdve fotókkal vártuk az odalátogatókat. Nyomon követhető volt a könyvtár építése, a könyvek költöztetése, és polcokra helyezése.

Célunk, hogy mindig friss információt, színes, figyelemfelkeltő dolgokat tegyünk közzé. Több új rovatot indítottunk a weblapon. Példának okáért a rendezvényarchívumban programjainkról olvashatnak képes beszámolót az érdeklődők, Terézvárosi anix címmel pedig helytörténeti ismereteket osztunk meg; minden héten egy-egy izgalmas épületről olvashatnak leírást, ami egyben elérhető Facebook-oldalunkon is.

Havonta több mint húsz posztot teszünk közzé a Facebookon, ezek leginkább könyvtárunk állományához és a rendezvényekhez köthető ismeretterjesztő tartalmak. Láthatólag sokan kíváncsiak ránk, minden hónapban ötezer fölötti elérést produkálunk, és az oldal követőinek száma is folyamatosan emelkedik. Fontosnak tartjuk, hogy a fiatalabb korosztályt is elérjük, ezért az Instagramon is jelen

vagyunk. Mind többen szeretnek információt könyvekről a Moly.hu oldalon, ezért megtalálhatóak vagyunk ott is. Hírlevélben értesítjük azon olvasóinkat, akik a rendezvényeinkről szeretnének értesítést kapni. Emellett hagyományos reklám-felületeket is használunk, például szórólapot, plakátot, megállítótáblát.

A Körúti Könyvtár működésének eddigi tapasztalatai kedvezőek. Az olvasói, használói jelzések, javaslatok alapján tervezzük továbbfejleszteni a szolgáltatásokat. Nagyszámú külföldi turista tér be könyvtárunkba, akik Budapest-térképet és felvilágosítást kérnek. Számukra a fővárosi közlekedési útvonalakról angol nyelvű térképet, a nevezetességekről szórólapot, a kulturális intézményekről PR-anyagot biztosítunk. Fontosnak tartjuk, hogy a pandémia utáni időszakban olyan kezdeményezéseket is támogassunk, amelyek az esélyegyenlőség irányába mutatnak.

A Körúti Könyvtár hamar ismertté vált Terézvárosban és környékén. Ezt kívánjuk erősíteni a továbbiakban, azzal a céllal, hogy a könyvtár maradéktalanul betöltsé küldetését.

Rendezvényterem az olvasói tér alatt